

De 'redelijkheid' van D66 heeft ondemocratische trekken

Door [Redactie](#) - 13 februari 2025

Geplaatst in [D66](#) - [Podcast](#) - [Standenstaat](#) - [Video](#) - [WWTV](#)

Een groep van hoogopgeleiden, die zegt zich te beroepen op wetenschap en recht, deelt in Nederland de lakens uit en leest burgers met een afwijkende mening hooghartig de les. Journalist MARTIN SOMMER, auteur van het onlangs verschenen boek *De nieuwe standenstaat*, vertelt in gesprek met JAN MARTEN VISSER hoe het zover heeft kunnen komen. De nieuwe aflevering van [WWTV](#) is ook te beluisteren als [podcast](#).

Als politiek redacteur en invloedrijk columnist van *de Volkskrant* observeerde Sommer hoe zich in politiek Den Haag de afgelopen decennia een langzame, bijna onopgemerkte verandering voltrok. De daadwerkelijke besluitvorming waaierde steeds meer uit over een veld van organisaties, belangengroepen, adviesraden, bedrijven, hoogleraren, advocaten enzovoorts. Allemaal partijen die geen overdreven grote binding hebben met de belangen van de 'gewone' burger. Politiek werd steeds minder een confrontatie van verschillende visies en belangen, maar kwam in het teken te staan van 'gewoon praktisch problemen oplossen'.

Sommer illustreert dit aan de hand van de opkomst van D66. Bij gebrek aan ideologie sprong de partij in de jaren zeventig op de milieuwagen, maar de echte missie werd machtsvorming voor de nieuwe middenklasse, waarbij stevast een beroep wordt gedaan op 'redelijkheid'.

Een andere majeure ontwikkeling van de laatste decennia is de kerkverlating. Sommer schetst hoe de overheid verwoede pogingen doet om de functie van morele herder over te nemen en zich in toenemende mate een oordeel aanmatigt over hoe haar burgers gelukkig kunnen (moeten?) worden.

De 'redelijkheid' van D66 heeft ondemocratische trekken

Sommer ziet zijn eigen beroepsgroep - de journalistiek - ook niet helemaal vrijuit gaan. Ze stellen zich niet erg teweer tegen de feitenvrije wind die er waait en oude beproefde principes als hoor en wederhoor lijken aan belang in te boeten.

'De nieuwe standenstaat' van Martin Sommer is verschenen bij uitgeverij Prometheus en is [HIER](#) te bestellen.